

Kozmutza-krónika

Bortos Claudia (VI. osztály) alkotása

Kedves Olvasóink!

Egy újabb tanév végéhez értünk. Akárcsak a kalendáriumi év lezárásakor, most is számvetést készítünk elvégzett munkánkról, összevetve a tervezést a megvalósítással. Intézményünk diákjai derekasan kivették részüket a munkából. Ez a helyállás, mint sokszor tapasztaljuk, nem mindig könnyű – sok munkával, olykor kellemes dolgokról való lemondással jár. Úgy érezzük, hogy diákjainknak sikerült ebben a tanévben is sok olyan helyzetet biztosítani, amelyben a kellemes és a hasznos egyidőben volt jelen. Az ezekről készült eseménybeszámolókat olvashatják év végi újságunkban, természetesen a teljesség igénye nélkül. A beszámolók kiegészülnek a gyermekek élménybeszámolóival, amelyeket minden bizonnyal a hosszú vakáció alatt szóban is megosztanak szüleikkel, de ezt kiegészítendő, akár az intézményünk közösségi oldalán található fényképalbumokat is megnézhetik.

Kellemes olvasgatást, pihentető nyarat kívánunk mindenkinek!

Együtt vagy külön?

Integráció és inklúzió a gyakorlatban

*Kiss Csilla, gyógypedagógus
igazgató*

A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatása több mint 200 éves múltra tekint vissza Romániában és évszázadokon keresztül, mint Európa legtöbb országában, így nálunk is főként az elkülönítés, a szegregáció volt a jellemző. A deficitmodell felhasználásával arra törekedtek, hogy homogén csoportokban, megfelelő szakemberek és eszközök segítségével történjen a fejlesztés, fogyatékosági típusok szerint szervezett speciális intézményekben. Ez az elkülönítés hatékonynak bizonyult és nagymértékben tehermentesítette a többségi iskola tanárait és diákjait.

Az integrációs törekvések már a 60-as években megjelentek Európában, de igazi szemléletváltás csak az 1993-as salamanca-i Világkonferencián elfogadott dokumentumok bevezetése hozott. Ennek lényege az esélyegyenlőség biztosítása: „az oktatás mindenkié”.

Az esélyegyenlőség megteremtésének pedagógiai megközelítésében a két leggyakrabban használt fogalom az integráció és az inklúzió. Az integráció fogadás, olyan oktatásszervezési stratégia, melynek következménye, hogy minél többen járjanak többségi iskolába. Vagyis elvárják a sajátos nevelési igényű gyermektől, hogy felzárkózzon és megfeleljen az iskola követelményeinek. Az inklúzió befogadást jelent, amikor a többségi iskola változtat a szerkezeti keretein, a köznyezeten, a személyi feltételeken, sőt a tanterven is, mert a sajátos nevelési igényű gyermeknek is joga van a lakóhelyéhez legközelebb eső iskolába járnia és az iskolának biztosítania kell számára a megfelelő szintű oktatást.

A román oktatáspolitikában is a 90-es évek elején jelenik meg a fogyatékosok joga bármely oktatási intézmény látogatására, az óvodától a felsőoktatásig. Az 1995-ös Tanügyi törvény rögzítette az integráció formáit és előírta speciális csoportok, osztályok létrehozását többségi iskolákban.

Az UNICEF és az UNESCO közbenjárásával a 90-es évek első felében Kolozsváron és Temesváron indultak először integrált óvodai csoportok, speciális integrált osztályok többségi iskolákban. A legtöbb sajátos nevelési igényű tanuló azonban továbbra is a többségi iskolához hasonló rendszer alapján működő speciális iskolában tanul.

A speciális intézményrendszerben tanulók száma 1999 és 2005 között 58000-ról 26000-re csökkent, ugyanakkor a többségi

iskolák mellett működő, az enyhébb tanulási hiányosságokat mutató gyermekek számára fenntartott osztályok száma növekedett. Megjelentek a többségi iskolákban a segítő pedagógusok, vagy más néven utazótanárok, akiknek a feladata a többségi iskolákban egyéni és kiscsoportos integrációban tanuló, sajátos nevelési igényű gyermekek gyógypedagógiai ellátása, egyéni foglalkozások, terápiák biztosítása. De gyakran az utazó tanárok tevékenysége a lemaradó gyermekek korrepetálására korlátozódik.

A kormány 2005-ös 1251-es számú határozatával elrendelte, hogy minden megyében hozzanak létre az „inkluzív” nevelést segítő iskolaközpontokat (Centru de Educație Incluzivă), amelyeknek feladata a többségi iskolában tanuló speciális szükségletű gyermekek ellátásának segítése. Ez által az eddigi speciális iskolák egy része átalakult inkluzív iskolaközponttá. Ezeket az intézményeket a megyei tanfelügyelőség koordinálja, és tevékenységük a sajátos nevelési igényű gyermekeknek és a tantestületeknek nyújtott szakmai segítségen túl kiterjed a szülővel, illetve a helyi

döntéshozókkal történő kommunikációra, de ugyanakkor megmaradt speciális oktatási funkciójuk is.

Az új Tanügyi törvény (LEN. 2011/1) támogatja az integrációt, de megvalósítása nagy szakmai és társadalmi kihívást jelent, előrelépést pedig alig tapasztalhatunk az elmúlt évek során. A döntés a szülőé, hogy milyen oktatási formát választ gyermeke számára, de neki kell megtalálni a befogadó iskolát is. Sokszor azonban a szülő iskoláról iskolára járva, zárt kapukat talál. Az iskolai irányításhoz szükséges dokumentumokat a megyei felmérő bizottságok állítják össze, amelyek a Megyei Nevelési Tanácsadói Központok (CJRAE) irányítása alatt működnek és amelyek kiállítják a szükséges bizonyítványt (Certificat de orientare școlară).

Az inklúzió legjobb példái nálunk óvodákban látható, mert kiskorban az elfogadás természetes, és a sérült gyermekek esetében a különbségek kevésbé szembetűnőek.

(folytatás a 3. oldalon)

Jegyzet (folytatás a 2. oldalról)

2013 szeptemberétől a Kolozs-megyei Tanfelügyelőség döntése nyomán iskolánkhoz csatolták az eddig a *Báthory István Elméleti Liceum* keretében húsz éve működő négy speciális osztályt. Ezek az osztályok szerencsére továbbra is ugyanott, integrált keretek között működhetnek, de jogilag és fenntartás szempontjából iskolánkhoz tartoznak, ez által pedig a Megyei Tanács fenntartásával működnek. Az négy osztályban összesen 32 olyan sajátos nevelési igényű gyermek tanul, akiknek többsége már több általános iskolát is megjárta és ahonnan rendre eltanácsolták tanulási nehézségek, hiperaktivitás, magatartászavar, érzelmi és beilleszkedési nehézségek miatt. Iskolánk számára nagy kihívást jelentett ezen osztályok befogadása: a távolság a két intézmény között megnehezítette a kommunikációt és az ebédrel és egyéb anyagiakkal való ellátás is körülményes. Ugyanakkor iskolánk szolgáltatási kínálata bővült ezáltal, népesebb tanári gárda, szakemberek csapata együtt tevékenykedik a magyar sajátos nevelési igényű gyermekek érdekében, azért hogy a gyermekek minőségi, és sajátos igényeinek leginkább megfelelő oktatásban részesüljenek. Bár ez csak lokális integráció, az ott tanuló gyermekeknek és a szülők elvárásainak is megfelel. Igény van rá, ezért fenntartásáért továbbra is küzdeni fogunk.

Gondolataim a siketekről és a hallókról mint a formálódó társadalom hídépítőiről

Szabó Szilveszter
jelnyelvi tolmács, Budapest

Hídépítések folynak a siket és a halló világ között jól és rosszul egyaránt megállások nélkül.

S a hídépítők közül a siketek, nagyothallók, hallók, jelnyelvi oktatók, jelnyelvi hallgatók, jelnyelvi tolmácsok, tanárok, előadók, érzékenyítő programszervezők és sokan mások...

A hídépítés motorjai résztvevők vágyai és elképzelései. A munkájuk eredményei különféleképpen csúcspodnak. A társadalom arcát folyamatosan rajzolják és radiózzák.

A hídépítések sora szerteágazó módon kigyózik és fejlődik, nyomot hagy a történelem kedvéért: a jelnyelven a mimika és a kezek által, a hangzó nyelveken a hangok által.

A hídépítés hangosan, de látványosan alakul: különféle kommunikáció hullámzik, összecsap és keveredik. Ettől minden dolog vibrál, mert a jelnyelv és hangzó nyelv hullámhosszai tarkítják alakuló és formálódó társadalom minden világát.

A jelnyelv a vizuális világ egyik produktuma. A jelnyelv több mint a mutogatás, mert gondolatokat, érzelmeket egyaránt képes kifejezni. A jelnyelv a siketek kincse, a hídépítések egyik értékes szerszáma. Ezáltal formálódik és konzerválódik a siket kultúra.

Díszíti a gazdag társadalom színét. Vice versa a hallók részéről is.

A hídépítések még folytatódnak...

Mészáros Noémi Réka, gyógypedagógus

Minden szülő szeretné, hogy gyereke boldog, elégedett legyen. De mi a boldogság? Mindenkinek mást jelent, de egyik közös jellemzője az, hogy milyen az élet minősége. Az életminőség alatt nem a drága kütyüket, puha ágyat, márkás ruhákat értem. Életminőség alatt azt értem, értik, hogy hogyan éli le az ember az életet. Képességeit, készségeit kihasználja, önmagát elfogadta és elégedett, a társadalomban, közösségben a helyet megtalálta? Vagyis fel tud kelni az ágyból amikor akar, szükségleteit ki tudja elégíteni ő saját maga, nem függ másoktól. Fel tud öltözni egyedül.... Ezek azok a területek ahol nagyon sokat tehet a szülő a sérült gyerekéért és a családjáért.

Persze ez nem egy könnyű dolog, de távlatokban kell gondolkozni. Lehet, hogy a 3-4 vagy 5 - 6 éves gyermekem pelenkázása még nem nagy gond, vagy a fenekének a megtörlése nem igazán megterhelő, de ha kis korában nem tanítjuk meg- mert nehéznek tűnik-, akkor gondoljuk el milyen nehéz lesz majd ha nagyobb lesz, mert nem csak magára a cselekvésre kell megtanítani, hanem a már kialakított rossz szokásról leszoktatni.

El kell gondolkozzunk szülőként azon, hogy a mi életünk is véges, mi valószínűleg hamarabb távozzunk ebből a világból, mint gyermekeink. Lehet, hogy számunkra, mint szülő, nem okoz gondot a gyerekeink bármilyen szükségletének a kielégítése, de ezáltal a gyermekeink tőlünk lesznek függővé, mert mi tudjuk a szükségleteiket kielégíteni, önállóan ezt nem tudják ellátni és tudjuk, hogy a függőség nem egy jó dolog.

Mi lesz velük, ha mi nem leszünk ott, hogy ezt biztosítsuk? Milyen életük lesz nélkülünk? El tudják látni magukat? Bármilyen közösségben az a gyerek találja fel magát jobban, érzi magát jobban, aki önálló, nem függ másoktól. Erre kell nekünk is szülőként törekednünk, hogy a gyermekeink a képességeik, készségeik szerinti TELJES életet éljenek.

Az első lépés amivel a gyermekünk életminőségét előmozdíthatjuk az, hogy hozzásegítjük az önállósághoz. Az önálló gyerek magabiztosabb, nyugodtabb és elégedettebb, mert az alapvető szükségleteit (táplálkozás, higiénia) jelezni tudja, és ő maga el tudja látni.

Amit az önállósághoz vezető úton az elsők között meg kell tanítanunk: az önálló étkezés. Itt kiemelném az **étkezés** szót, mert gyermekeink bármilyen súlyosan sérültek legyenek is, táplálkoznak, sőt sokszor olyasmit is megesznek, amit nem kellene. Fontos megtanítanunk őket asztalnál ülve, evőeszközöket használva önállóan enni. Ezt talán a legjobban kedvenc ételekkel kezdhethetjük el tanítani, mert azt biztosan meg szeretnék enni, és így egy kis rábeszéléssel arra is hajlandóak lesznek, hogy asztalnál ülve, evőeszközzel egyék meg.

A másik nagyon fontos terület, amelynek

fejlesztésével gyermekünk életminőségéért nagyon sokat tehetünk az a higiénia, főleg a helyes és önálló WC használat. Nem egy könnyű feladat, főleg ha gyerekünk már nagyobb, de kitartással, türelemmel és leleményességgel meg lehet tanítani a gyermekeket arra, hogy jelezzék, használják önállóan és helyesen a WC-t (WC papír, szappan, törölköző használat).

Nem könnyű feladat, de türelemmel, kitartással elérhető az önállóság, csak nem kell feladni ha a megszokott módon nem sikerül. Tekintsük kihívásnak, amelynek meg kell találnunk a nyitját. Ne felejtjük el, hogy: "Lassan jársz, tovább érsz!" Apró lépésekben tanítsuk és vegyünk észre minden kis változást, amit jelezzünk vissza a gyermekünknek. Dicsérjünk, minden apró sikert, teljesítményt, ami számára megerőltető, értékeljük az erőfeszítés mértékének megfelelően.

Tabletek az iskolánkban

Polacsek Tamás
gyógypedagógus

Tavaly decemberben indult projektünk az idén már jelentősen haladt előre. Az Orange Alapítvány által finanszírozott projekt keretében tíz tabletet vásároltunk és tanáraink 200 tableten való felhasználásra szánt leckét készítenek el. Eddig fele már elkészült, és elkezdődött ezeknek a használata is. A leckék az Evoline cég által a projektünk számára készült Drag&Learn programmal készülnek, virtuális feladatlapokra épülnek, amelyek szemben a papíralapú feladatlapokkal színesek, animációkat, videókat tartalmaznak, és ami a legfontosabb: interaktívak.

A diákok nagyon élvezik, alig várják a tabletes órákat. Szinte minden tantárgyból készült már lecke. A decemberben záruló projekt után rendszeresen tudjuk majd használni a tableteket az oktatásban. Tervek szerint minden V-VIII. osztály hetente két-három órában is tanulhat tabletek segítségével.

A csontok szerepe *Rendezd a képeket! Javítsd a hibákat!*

- Részt vesznek a mozgásban
- Vértépző szerv
- Védik a belső szerveket

A csontok osztályozása *Alakjuk szerint a csontok lehetnek:*

- hosszú (csöves) csontok
- lapos csontok
- rövid csontok
- szabálytalan csontok

A világ sivatagjai

A Szahara

- a legkisebb.
- a legnagyobb.

A Simpson sivatag

- a legvörösebb.
- a legfehérebb.

Az Atacama sivatag

- a legvizesebb.
- a legszárazabb.

Melyik kontinensen található sivatag? Például az igaz állításokat!

- Afrika
- Ausztrália
- Európa
- Ázsia
- Észak-Amerika
- Dél-Amerika

Korszerűsítés, fejlesztés iskolánkban az Oticon támogatásával

Nagy Szilárd, gyógypedagógus

Iskolánkban 2014 elején a világ egyik legnagyobb hallókészülékeket gyártó és forgalmazó cég alapítványának, a dán Oticon Alapítványnak és a romániai székhelyű Romsound cégnek köszönhetően olyan fejlesztésekre kerülhetett sor, amelyek által az iskola szolgáltatásai bővültek és korszerűsödtek. A

támogatásból sikerült teljesen felújítani, megfelelően hangszigetelni a hallásvizsgáló termet, és ellátni egy új, gyermekbarát hallásvizsgáló eszközzel. Ennek segítségével megállapítható vagy kizárható a hallásveszteség ténye.

A pszichológiai szolgáltatás bővülését annak a mérőeszköznek a megvásárlása jelenti, amely non-verbálisan alkalmazható 2 és fél- 7 év közötti gyermekek kognitív képességeinek mérésére. Sokat segít a korai fejlesztés során a pontos/differenciál diagnózis megállapításánál, illetve a fejlődésment

eredményességének mérésénél. Mivel a mérés során nem szükséges a nyelv használata, nagyszerűen használható beszédzavaros, hallássérült, autista, a

neuropszichológiai fejlődés különböző zavaraival élő gyermekeknél.

Az eddig is meglévő tanácsadás-szolgáltatásunk mellé konkrét, a gyakorlatban megvalósuló, a gyermek-szülő közreműködésével létrejövő fejlesztő tevékenységeket vállalhatunk, hiszen a támogatással számos olyan eszközt sikerült beszerezni, amely a korai fejlesztésben alapvető eszközök.

Az együttműködés

talán legfontosabb eredménye, hogy 19 hallássérült gyermeket sikerült performáns, jól beállított hallókészülékkel ellátni. A gyermekek többségének a régi típusú készülékeit sikerült lecserélni, de van olyan gyermek is, aki életében először kapott hallókészüléket.

Jelen támogatás nagyszerűen példázza egy állami (speciális) oktatási intézmény és a civil, illetve vállalkozói szféra sikeres együttműködését.

Értünk egymás nyelvén?

Miklós István György
vallásánár, zenész

Sokszor álltam már színpadon, sokféle zenész-összetételben. Mindig, minden fellépés, az ünnep jellege mellett egy pozitív lámpalázat hoz magával. A nézőtéren kialszanak a fények, csak a színpad, s az ott állók vannak megvilágításban. A világot jelentő „deszkákon”. De ahogy decemberben színpadra álltam, még soha. A két zenésztárs mellett ugyanis 20 hallássérült gyermek állt mellettem. Tulajdonképpen, az előadás főszereplői, a Jelelő Kórus. Igen, kórus bizony, a legjavából. Kis „előadóművészek”, akik a jelelt dalok mellé a szívüket-lelküket színpadra vitték. Persze, izgultak ők is, de egy olyan pozitív kisugárással léptek oda, hogy bennünk, kísérezészekben mély lenyomatot hagytak. És jöttek a szavak, jelelve és énekelve, a közönség pedig sokkolva.

Fotó: Barcsa István

Ilyent még nem láttak...persze, egyedüli Jelelő Kórusa az országnak. Hogy is kerültünk mi a színpadra?

Az idei évtől működik iskolánkban ez a különleges kórus, a Jelelő Kórus. Még ősszel, októberben merült fel az ötlet, hogy lehetne egy ilyen kórus, akikkel tarthatnánk egy villámcsődületet (flashmob) a Fótéren, amolyan érzékenyítő jelleggel. Szót tett követ, és dalt választottunk, amelyet előadjunk, az LGT Elfelejtett szó című dalát. Úgy éreztük, ez a dal elég kifejezően szól arról, hogy, bár különbözőek, mégis egyek vagyunk. Majd pedig meghívást kaptunk két Karácsonyi Adománykoncertre, Szovátára és Székelyudvarhelyre (ezúton is még egyszer köszönjük Abodi Nagy Blankának és Fülöp Gyuszinak, a rendezvény szervezőinek). Így kerültünk fel a világot jelentő deszkákra. Ugyanakkor e

két fellépés mellett tartottunk a környéken pár villámcsődületet, Gyergyószentmiklóson, Csíkszeredán, Kézdivásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön is. Majd Kolozsváron is felléptünk március 15-én Mátyás király szülőháza előtt, illetve az Ünnepi Könyvhéten a Bánffy palota udvarán.

Üzenet...ezt vittük mindenhova. Egy olyan nyelven, amellyel mindannyian nap mind nap találkozhatunk, utcán, moziban, buszon, bevásárlóközpontban. Egy nyelv, melyet ha meglátnak az emberek, talán zavartan arrább húzódnak egy kicsit, legfeljebb elmondják, hogy óóó, szegény siket gyermekek. Megértették az üzenetet?...Remélem igen, még ha nem is mindenki, és nem is egész pontosan. De láthatták, hallhatták és közelebb kerülhettek hozzájuk. Találkozás volt, s mint minden találkozásban, ebben is ott volt-van a lehetőség, hogy változzunk általa. Kicsit jobbak. Kicsit elfogadóbbak, kicsit szelídebbek, megértőbbek. Egy kicsit másabbak... talán egy kicsit

emberebbek.

Elkezdjük...felültünk a buszra, és elindultunk. Jelképesen is. És utazunk tovább, folytatjuk tovább, mert az embereket,- beleértve magunkat is - jobba tenni Misszió. Ők szívesen és nyitottan mennek feléd...kinyitod-e az ajtót, testvérem, s van-e hely a szívedben számukra is?...persze, ha igazán akarod őket látni...

„Szeretem a tiszta Kolozsvárt”

Péntek Enikő, nevelőtanár, a program koordinátora

2014. május 8-án iskolánk benevezett egy projektre, melyet immár XI. alkalommal a Kolozsvári Polgármesteri Hivatal szervezett, „Szeretem a tiszta Kolozsvárt” címmel. A környezetvédelmi versenyen kolozsvári iskolák vettek részt, célja a tanulók felelősségteljes magatartásának kialakítása volt. Iskolánkat a III.A, IV.A, VII.B és IX. osztály diákjai és nevelőtanárai képviselték. A verseny három szakaszból állt:

1. „A tisztaság iskolámban kezdődik” - az iskola udvarának, zöldövezetének takarítása, rendbetétele
2. Madárház készítése
3. „Élen az újrahasznosításban” - újrahasznosítható anyagok gyűjtése.

Ez alkalommal szeretnék köszönetet mondani azoknak a kolozsvári szülőknek, akik lelkesen

csatlakoztak iskolánk tanáraihoz a gyűjtési akcióban, így sikerült figyelemre méltó mennyiségű újrahasznosítható anyagot összegyűjtenünk.

A projekt keretén belül, néhány kolozsvári magyar iskola, május 21-én, a Házsongárdi temetőben takarított. Iskolánk diákjai

együtt „szorgoskodtak” a Báthory István Elméleti Líceum, a János Zsigmond Unitárius Kollégium és a Kolozsvári Református Kollégium tanulóival. Sikerült néhány történelmi jelentőségű sírhelyet megtisztítani, rendbetenni, ugyanakkor ismereteinket is gazdagítottuk, meghallgatva Gaál György előadását a

Házsongárdi temető történetéről.

Június 4-én került sor a Sétatéren a díjazási ünnepségre. A mintegy 38 kolozsvári óvodából és iskolából összegyűlt 1500 diák és kísérő tanítóiok, tanáraik résztvettek a **Tisztaság menetében**, melyhez

K o l o z s v á r polgármestere, Emil Boc is csatlakozott. A díjak kiosztása után mindenki örömmel „hűsülhetett” egy finom fagyival, majd együtt nézhettünk

meg egy kulturális műsort, melyen különböző iskolák tanulói léptek fel énekkel, tánccal, zenével.

Lehet, hogy fárasztó és sokszor megerőltető volt,

de megérte...Mind a diákok, mind a pedagógusok tanultunk valamit ebből a versenyből: azt, hogy csakis MI, EGYÜTT óvhatjuk és ápolhatjuk környezetünket, a mi felelőségünk is vigyázni kincses városunkra.

“Nagyfejű méhecskének csiklandós a talpa”

Vincze-Faragó Gabriella, gyógypedagógus

Május 21-én a BBTE Színház és Televízió Kar első éves mesteri diákjainak a bábjátékát tekinthettük meg a 0.A., I., III.B., V. A, VI. A osztályokkal.

Nemcsak a darab, de a hely is új volt számunkra, hiszen még nem jártunk az Ecsetgyárban. A gyerekek kíváncsian fedezték fel a stúdióterem előterét, és érdeklődve figyelték a rendező utasításait az előadás kezdete előtt.

Mesés világba csöppentünk, ahol óriási, két lábon járó sárga-fekete csuklyás méhek fogadtak bennünket és játszották el mindennapjaik eseményeit.

Betekintheztünk ügyes-bajos életük apró részleteibe: láthattuk miként szorgoskodnak a dolgozók, hogyan gyűjtenek virágport, hogyan készítenek mézet, ki az a sajátos, ámulatba ejtő anyakirálynő, mi a kedvenc elfoglaltságuk, hogyan udvarolnak, kiktől félnek a legjobban, miért szúrnak meg minket, és hogyan

menekülnek el a talpig beöltözött „sárga emberek” előtt. Sosem gondoltuk volna, hogy ilyen színes lehet egy méhecske élete.

Izgatottan figyeltünk, hiszen volt köztünk, aki méhészcsoportban nőtt fel, ismerős volt számára a

méhészek munkája, a méhek élőhelyét is jól ismerte.

Volt, akiket a félhomály, a hömpölygő füst, a fülbemászó dallamok ragadtak meg, míg másokat a szereplők kifejező arc-mimikája ejtett csodálatba. És volt, aki félelmét legyőzve az utolsó sorból merészkedett elő, hogy része legyen a játéknak.

Mindenik gyereket egyéni módon érintett meg a bábjáték, hogy mit hozott felszínre, mit erősített fel benne, mivel gazdagodott, azt elraktározta és magával vitte.

A látvány gazdag volt, bár a legnagyobb élményt az előadás utáni személyes találkozás jelentette. Kezet foghattunk a méhecskével, bepillanthattunk a kis mézgyűjtő vedreikbe, megcsodálhattuk szebbnél szebb virágaikat, megsimogathattuk az arcukat, megcsiklandozhattuk a talpukat.

Hiába kérdeztük őket, csak méhecske nyelven

szóltak meg, kedvesen zümmögtek és körülöleltek.

Ismételten köszönjük a darab rendezőjének a meghívást, örültünk neki, máskor is szívesen megyünk!

Óvodai friss hírek

Tárkányi Erzsébet
óvónő

A szeptemberben érkezett új „Esőcseppek” és „Napsugarak” csoporthoz második félévben újabb gyerekek csatlakoztak: Deák Róbert, Varga Michael József (Lacika) és Szabó Attila Botond. Régi ovisaink hamar összebarátkoztak megkésített golyáinkkal. Második félévben is számos programon, tevékenységen vettünk részt. Februárban megtartottuk a hagyományos farsangi mulatságunkat, amelyen kis műsorral leptük meg szüleinket, együtt játszottunk velük. Jó buli volt! Igaz,

jelmez mögé bújtunk, de azért szüleink nem tévesztettek össze más gyerekkel. Újra együtt ünnepeltek velünk tavalyi ovistársaink is.

A húsvét közeledtével újra berendeztük a barkácműhelyünket. A barkácsolás alatt alkotott

termékekből szándékunkban áll két tornapadot vásárolni az óvodának. Április második hete újra az „Iskola másképp” időszak volt. Vendégeink voltak a „Poienita” óvoda gyerekei, akikkel sokat játszottunk és jó kapcsolatunk alakult ki. Az egy hét alatt sok érdekes

programon vettünk részt. Meglátogattuk a „Dartim” pékséget, ahol finom süteményeket kaptunk, fodrász szalonban szépítették frizuránkat, „Sere Transilvania” céget is meglátogattuk.

Idén is ellátogattak hozzánk barátaink, a Református óvoda Katica csoportja, jót mulatva együtt megajándékoztuk őket a barátság labdájával. Később mi is meglátogattuk őket, kellemes perceket töltve együtt a katicákkal és elkészítettük a barátság virágait.

Májusban a mi óvodánkra esett a választás az idei város szintű speciális óvodák közti „Dramatizálási verseny” megszervezésére. Fodor Ágnes kolleganónk számolt be a rendezvényről az újságban. Lelkes támogatóinknak köszönhetően az oklevél mellé ajándékokat is adhattunk a résztvevőknek. Támogatóink: az iskolánk mellett a

Basic Promo, az „Office Depot Service Center SRL Julius Mall Busines Center, a „SC Dartin SRL, dr. Székely Árpád, Református Kollégium igazgatója, Rácz Béla.

Júniusban Paul Bramwell óvodánk részére Fröbel kockákat adományozott, bemutatva a módszer lényegét. Köszönjük szépen, Paul!

Az év végi műsorra is nagyon lelkesen készültünk. Lelkesedésünknek kettős oka van. Egyrészt szeretünk szerepelni, másrészt meg már jól tudjuk, hogy ez a szereplés a hosszú nyári vakáció jele. Hazamegyünk és nagyon sokat maradhatunk otthon szüleinkkel. Szeptemberben néhány társunk már iskolás lesz. Jó tanulást kívánunk nekik!

Előbb azonban kívánunk mindenkinek egy nagyon jó NYÁRI VAKÁCIÓT!

Mesedramatizálási verseny

Fodor Ágnes, gyógypedagógus

A kolozsvári speciális óvodák körében immár hagyománnyá vált az évente megrendezett mesedramatizálási verseny. 2014-ben óvodánk nyitotta meg kapuit a vendégóvodák számára.

Idén 4 óvoda vett részt a versenyen: Szent Anna óvoda, Máltai óvoda, Román Hallássérült Líceum óvodai részlege és iskolánk óvodája.

Az óvodások állathangok kíséretében adták elő A tojás meséjét, ötletes jelmezekben táncolva várták a Tavaszt, pörgősen táncoltak és vidáman énekeltek.

A szereplés után jött a várva-várt lakmározás: finom pizzát és sütitet ettek kicsik és nagyok egyaránt. Majd tömött pocakkal tapsoltuk meg egymást, mikor sorra kiosztották a díjakat is: a legvidámabb és legkreatívabb csoportnak járót, legkifejezőbb csoport, legjobban mozgó és a legszebben mesélő csoport díjait.

Összességében jó ki muri volt, várjuk a következőt!

Elsőáldozás

Kercsó Margit és Babós Csengele nevelőtanárok

Iskolánkban egész tanévben heti rendszerességgel volt hittanóra, melyen 15-20 tanuló vett részt. Idén négy elsőáldozó is volt: *Farkas Máriusz (III. A)*, *Halászy Gergely (IV. B)*, *Hidi Beáta (I.)*, *Jére Diána (III. B)*

Június 1-jén került sor a nagy ünnepre, amelyen a gyerekek hozzátartozóin kívül számos tanár is részt vett. A gyerekek számára is megható ünnepséget a kisbácsi római katolikus templomban tartottuk Kovács Árpád plébános úr vezetésével és az egyházközség híveinek

nagylelkű támogatásával.

A napot az iskolában elfogyasztott közös ebéddel zártuk, ahol együtt voltunk gyerekek, szülők, rokonok és oktatók.

Felemelő érzés volt együtt tölteni ezt

a különleges napot, és látni a gyerekek örömet, meghatódottságát.

Csoportkép a templom udvarán

Dózsa Mónika, gyógypedagógus

Az idén is sor került az osztályunknál már hagyományossá vált, Kolozson szervezett kirándulásra, ahol a IX - es tanulók vettek részt. A kiruccanást egyheti izgulás és egy éjszakai álmatlanság előzte meg (gyerekek és felnőttek egyaránt), de szerencsére az időjárás kedvező volt. A faház, ahol minden évben megszállunk, egy dombocska tetején van és gyönyörű kilátást nyújt. Továbbá hatalmas udvar állt a rendelkezésünkre és

nagyon közel voltunk a strandhoz. Tizenegy óra körül megérkeztünk és nekifogtunk sütni a finom (de most az egyszer nem egészséges) ebédet. Ebéd után lementünk a strandra, ahol gyönyörű volt az idő és jó meleg a víz. Nagyon jól esett fürödni és alig tudtuk a gyerekeket, szó szerint, kihalászni a vízből, hogy hazamenjünk vacsorázni meg pihenni. Amikor hazaértünk nagy meglepetés várt minket, ugyanis Zsuzsa szakácsnéni,

miután négy körül hazaért a munkából (Z s u z s a h a t a l m a s a d a g k ü r t ö s k a l á c s o t és felhozta h o z z á n k . Leírhatatlanul finom volt és nagyon jólesett! Még másnapra is jutott. Csütörtökön egy gyors reggeli után, újból a strandon kötöttünk ki. Nagyon szép idő volt és nagyon jól éreztük magunkat.

A kirándulás, a mi szempontunkból (Crista és Móni) nagyon jól sikerült, mert a gyerekeink nagyfokú önállóságra tettek szert az utóbbi években. Nagy öröm

volt nézni, ahogy önállóan csomagolnak, készülődnek, fotókat készítenek, részt vesznek a teendőkben és szórakoznak. Szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki lehetővé tette ezt a kirándulást! Szeretnénk külön köszönetet mondani Kovács Zsuzsának a mennyei kürtöskalácsért és a kedvességért, Baka Bálint Imolának, mert három éve beenged minket otthonában és ezzel lehetővé teszi ezeket a jó kiruccanásokat anyagi és környezeti gondok nélkül!

Sziaztok! A nevem Szilágyi Zsuzsanna és a 2013-2014-es tanév kezdetétől a kolozsvári Kozmutza Flóra iskolába járok, a IX. osztályba.

A régi iskolámban nem maradtam, mert nem bírtam tovább a tempót, rossz jegyeket kaptam románból és matekből. Pedig a mateket nagyon szeretem. A múlt tanévben voltam látogatóban, megismertem az osztálytársaimat és a tanárokat.

Azért szeretem ebben az iskolában, mert van sok barátom, nagyon szeretem és érdekesnek találok a jelbeszédet. A bentlakásban lakom és sulis után is vannak nagyon érdekes tevékenységek: kéthetente hétfőn van vallás óra és csütörtökön pedig tánc. A táncot nagyon szeretem. Továbbá még azt szeretem ebben az iskolában, hogy minden tanár kedves, segítőkész és humoros.

Nagyon jó volt ez a tanév, várom a szeptembert, hogy jöhessenek még ide. Zsuzsi

A IX-esek lázasan gyűjtik a nagybetűs életre az útitárs emlékeket.

Bíró Andrea, nevelőtanár

„10 ÉV SZAVAK NÉLKÜL”...

címmel rendezték meg Buzău-ban immár tizedik alkalommal az ország egyik legnagyobb kulturális és sportfesztiválját május 30. és június 1. között. Az

eseményre az ország különböző megyéiben működő hallássérült iskolák és líceumok tanulói érkeztek, akik különféle versenyszámokban mérhették össze képességeiket.

Iskolánkat Siklódi Róbert, Páll Krisztina, Prezsmer Hunor, Vajda Beatrix, Roman Mihaela és Balázs Erik képviselte. A háromnapos rendezvény sakkversennyel indult, amelyen Roman Mihaela első helyezést ért el. Másnap a megmérettetés minifocival folytatódott, amelyen csapatunk szurkolóként vett részt, majd délután tanulóink asztaliteniszben vették fel a versenyt társaikkal. A végeredmény a lányoknál: Vajda Beatrix első, Páll Krisztina második és Roman Mihaela harmadik

helyezést ért el. A fiúknál hosszas játzmák után, Prezsmer Hunor első, Balázs Erik harmadik helyet nyert el. Sajnos, az aznapra betervezett triatlont a szervezők kénytelenek voltak a programból törölni a kedvezőtlen időjárás miatt. A fesztivál évről évre bővülő programjában 3 éve románverseny is szerepel. Az idén Mircea Sântimbreanu, a népszerű román gyermek- és ifjúsági író évfordulójának tiszteletére szövegértelmezési versenyt rendeztek, amelyen iskolánkból Roman Mihaela vett részt. A programot a gyermekek alkotásait bemutató rajz- és barkácskiállítás, valamint látványos műsorszámok (pantomimjelenet, jelelőkórus, tánc, koncert) színesítették. A rendhagyó szépségverseny második helyezettje Vajda Beatrix lett. A rendezvény ünnepélyes díjkiosztással zárult. Mint minden évben, az idén is az esemény különlegességét a sorstársakkal való találkozások és a közösen átélt élmények adták.

Június 16-án harmadik alkalommal rendeztünk olvasási el.

versenyt a VI. és a VII. osztályos tanulók számára. A gyermekeknek párban együttműködve kellett két ismeretlen szöveggel megbirkózniuk: egy étlapot kellett áttanulmányozniuk, és az olvasottak alapján feladatokat megoldaniuk. Ezt követően, a versenyzőknek egy mesét kellett figyelmesen elolvasniuk, majd a vastagon szedett szavak közül a szövegbe illőket aláhúzniuk. Az egyéni próba keretén belül a gyermekek meserészletet olvastak fel. A verseny a feladatok közös megbeszélésével folytatódott és díjkiosztással zárult.

Eredmények:

A „Legszebben olvasó” címet a nagyothallók kategóriájában *Bortos Claudia* és *Szabó Róbert*, a siketek kategóriájában pedig *Bodoki Ervin* és *Páll Krisztina* nyerte

A páros próbák eredményei:

Nagyothallók-siketek kategóriája

- I. díj - Bortos Claudia és Bortos Benjámín
- II. díj - Siklódi Róbert és Prezsmer Hunor
- III. díj - Szabó Róbert és Marc Lóránt

Dicséret: Bodoki Ervin és Bakó Norbert, Páll Krisztina és Gál Zsolt

Siketek külön kategóriája

- I. díj - Székely Tímea
- II. díj - Molnár Sarolta
- III. díj - Székely Karcsi

Dicséret: Moroz Szandra

Gratulálunk minden résztvevőnek!

Versenyek határok nélkül

Két ügyes tanítványunk februárban részt vett Sopronban a hallássérültek számára megszervezett kommunikációs versenyen, szájrólolvasás kategóriában. Az utazást több hetes lázas készülődés előzte meg. A munka meg is hozta gyümölcsét: Mihály Attila dicséretet érdemelt és IV. lett egy olyan mezőnyben, ahol sokan integráltan tanulnak a magyarországi iskolákban. Magyari Marika is hősiesen megküzdött, és ő is kapott egy dicséretet.

Áprilisban országos versenyen vettünk részt Craiován: Bodoki Ervin matematikából, Duta Éva képzőművészet terén képviselte Kolozs megyét a hallássérültek számára megrendezett országos versenyen. Nagyon büszkék vagyunk, mert Ervin III. helyezést ért el, Évike pedig IV. lett. Gratulálunk nekik és tanáraiknak is!

Búcsúzóul VIII. osztályos diákjainkat kértük meg arra, hogy foglalják össze röviden, milyen volt számukra az itt töltött idő, milyen emlékekkel ballagnak el.

„Voltam Buzău-ban, találkoztam hallássérültekkel, jól éreztem magam... sakk verseny, ping-pong” (Mihaela)

„Itt iskolában nagyon szerettem, hiányozni fog. Szerettem tanárokat.” (Bea)

„Hiányozni fognak az osztálytársak, jó volt együtt

„Én szerettem az iskolában, minden egyes tanárt is szeretek.” (Máté)

„Itt szeretem nagyon.” (Adél)

„Jó tanulás, sok segítség, sokat dolgoztam. Itt szeretem iskolát.” (Kati)

„Óvoda nagyon vicces volt. Nyolcadik osztály nagyon szomorú, hiányzik osztálytársaim, tanárok.” (Éva)

„Én iskola nagyon szeretem, együtt játékok, foci.” (Erik)

VII. Aranyecset Képzőművészeti Verseny

Koncz-Münich András
képzőművész

A *Szülőföldem Erdély / Sokarcú Mezőség* címmel pályázatot hirdetett 6-15 évesek számára az Aranyecset Tehetséggondozó Műhely, az Erdélyi Magyar Művészpédagógusok Egyesülete (EMME), valamint az Apáczai Galéria. A megmérettetés első szakaszában minden résztvevő legfeljebb öt, otthon vagy az adott tanintézményben elkészített, az adott témához kapcsolódó alkotással vehetett részt. Iskolánkat Deé Orsolya, Magyar Magdi Marika, Mihály Attila és Szakáli Edvárd képviselte. A versenyre 2014. május 10-én, délelőtt 10 órától került sor az Apáczai Líceumban. A résztvevők (általuk hozott, megfelelő munkaeszközök révén) egy nekik tetsző, szabadon választott erdélyi népmesét, regét vagy balladát illusztráltak. De egyéni elképzelés alapján is megjeleníthették Erdély, illetve Mezőség kulturális-szellemi és történelmi arculatának bármely vonását. A két versenyszakasz alkotásait, egy szakemberekből álló zsűri értékelt és díjazta. Deé Orsolya II. díjat kapott, míg Magyar Magdi Marika a Napsugár különdíját hozta el.

Kozmutza Flóra Hallássérültek Iskolája Kolozsvár 2014 VIII. A osztály

Kise Csilla
tanár

Buják Brigitta
tanár

Gergely László
tanár

Buják János
tanár

Mészáros Agnes
tanár

"Senkinek sem kötelessége,
hogy nagy ember legyen.
Már az is nagyon szép,
ha valaki ember tud lenni."

(Alfred Capus)

Balázs Erik

Fekete Máté

Condrea Ödelka

Szigyártó Deniska

Duřă Éva

Vajda Beatrix

Roman Mihaela

Korodi Katalin

A 2013–2014-es tanév végzősei:

Balázs Erik

Duřă Éva

Vajda Beatrix

Korodi Katalin

Fekete Marczikó-Máté

Condrea Ödelka

Szigyártó Deniska

Roman Mihaela

„Senkinek sem kötelessége, hogy nagy ember legyen.
Már az is nagyon szép, ha valaki ember tud lenni.”
(Alfred Capus)

Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolája
400171–Kolozsvár, Gruia utca 51 szám
tel.0264-432086 Fax 0264-432623
www.kozmutza.ro